

RAPORT
privind efectele Programului Interreg V-A România - Ungaria asupra mediului
pentru perioada 01.01.2021-31.12.2021

Conform HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, art. 27, aliniat (3), titularul planului sau programului este obligat să depună anual, până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării, rezultatele programului de monitorizare a efectelor asupra mediului.

Având în vedere cele menționate, vă transmitem situația monitorizării indicatorilor de mediu stabiliți pe parcursul aplicării procedurii de Evaluare Strategică de Mediu:

Indicatori	Valoare
suprafața habitatelor sprijinite în vederea obținerii unui stadiu de conservare mai bun;	1.106 hectare
I1: numărul de acțiuni care au impact asupra habitatelor din aria eligibilă;	3
I2: numărul de acțiuni care au impact asupra siturilor Natura 2000 din aria eligibilă;	3
I4: numărul de acțiuni care au impact asupra peisajului și a solului din aria eligibilă	2
calitatea apei (stare ecologică) râurilor transfrontaliere la punctele de măsurare în aria eligibilă;	0
I3: numărul de acțiuni care au impact asupra eliminării surselor de poluare din aria eligibilă;	1
I5: numărul de trasee sustenabile în aria eligibilă;	0
numărul serviciilor privind transportul public transfrontalier dezvoltate/îmbunătățite;	16
numărul de puncte de măsurare influențate pozitiv de intervenții (după finalizarea proiectului);	0
calitatea gestionării comune a riscurilor;	1
I6: numărul de acțiuni care aduc o contribuție la terenurile reabilitate din aria eligibilă;	0
populația care are acces la servicii îmbunătățite de sănătate;	2.378.053 persoane
populația protejată prin servicii îmbunătățite de intervenții în situații de urgență (după finalizarea proiectelor);	1.358.728 persoane
I7: numărul de site-uri de patrimoniu istoric, natural și cultural restaurate în aria eligibilă.	0

Observații și concluzii

În cursul anului 2021 la nivelul Programului Interreg V-A România-Ungaria s-au finalizat 16 proiecte.

Pentru proiectele finanțate în cadrul Axei Prioritare 6, nu sunt relevante pentru niciunul dintre indicatorii de mediu în conformitate cu anexa Indicatori de mediu ai Programului din pachetul de depunere al Aplicațiilor.

Toate cele 16 de proiecte au evidențiat un impact pozitiv asupra mediului, nefiind identificat nici un caz în care să existe efecte negative asupra mediului ca urmare a implementării vreunui proiect din cadrul Programului Interreg V-A România- Ungaria. Analizând rapoartele depuse de beneficiari s-a constatat faptul că impactul proiectelor asupra mediului înconjurător din aria eligibilă a Programului a fost unul pozitiv direct/indirect rezultat în principal din activitățile implementate.

În cadrul "Axei Prioritare 5 **Îmbunătățirea prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor**" au fost finalizate 5 proiecte: ROHU-28, ROHU-84, ROHU-54 și ROHU-48.

Proiectul ROHU-28 (finalizat) a raportat un impact pozitiv asupra mediului prin implementarea unor activități de prevenire a inundațiilor, creșterea siguranței și protecției împotriva inundațiilor prin modernizarea infrastructurii împotriva inundațiilor din localitățile Tulca și Szanazug. Proiectul are un impact pozitiv și asupra mediului înconjurător prin dezvoltarea infrastructurii de protecție împotriva inundațiilor fiind protejată și populația dar și mediul înconjurător reducând poluarea masivă cu materiale plastice de-a lungul cursurilor celor două Crișuri Negru și Repede.

Prin activitățile întreprinse se asigură intervenția mai rapidă în caz de inundații sau de poluare asociată cu inundațiile, datorită reabilitării și modernizării hidro-nodului Tulca și renovării Centrului de Protecție împotriva Inundațiilor Szanazug. Mai mult, 149.335 (58.734 RO și 90.601 HU) de persoane care locuiesc sau se află în bazinul inundațional Crișul Repede și Crișul Negru sunt mai bine protejate împotriva inundațiilor.

Proiectul ROHU-84 (finalizat) a raportat un impact indirect/positiv asupra mediului prin implementarea unor activități menite să îmbunătățească capacitatea transfrontalieră de răspuns la dezastre, prin dezvoltarea unei strategii comune de management al riscurilor, prin creșterea calității intervențiilor transfrontaliere în situații de risc, prin dezvoltarea abilităților personalului de intervenție profesională și voluntară, pentru a stabili operațiuni comune suplimentare în caz de dezastre.

Activități implementate:

- Dezvoltarea Centrului Regional de Formare Transfrontalieră pentru pregătirea integrată în caz de urgență în Sântion, Borș (RO) BP;
- Dotarea cu echipament pentru instruire (2 containere pentru pregătire și instruire pentru salvatori și 1 container vestiar/depozit/baie);
- Modernizarea Centrului regional de formare transfrontalieră pentru pregătirea integrată în caz de urgență, în Hajdúszoboszló (HU);
- Dezvoltarea strategiei transfrontaliere pentru prevenirea riscurilor și gestionarea dezastrelor în Euroregiunea Bihor-Hajdú Bihar –PP2;
- Definirea protocoalelor comune și a procedurilor de intervenție;
- Organizarea unui atelier de lucru în cadrul Conferinței internaționale „Căutare și salvare”.
- Organizarea unui program de instruire în județul Hajdú Bihar pentru pompieri profesioniști și voluntari din Ungaria și România;
- Organizarea de cursuri de limbă pentru 80 de pompieri și alți angajați relevanți care lucrează în domeniul gestionării dezastrelor

În urma implementării activităților din cadrul proiectului ROHU-84, 1.143.330 de persoane sunt mai bine protejați prin servicii îmbunătățite de răspuns și intervenție în situații de urgență.

Proiectul ROHU-54 (finalizat) a raportat un impact indirect/positiv asupra mediului prin

implementarea unor activități privind gestionarea și prevenirea riscurilor, tratarea unor riscuri comune (inundații, incendii de vegetație, furtuni), urmărind creșterea capacității comune de prevenire a riscurilor și gestionarea dezastrelor prin intermediul echipamentelor specific.

Activități implementate:

- Dotarea cu echipamente specifice (2 autospeciale, un vehicul de intervenție rapidă, costume pompieri, echipament de extragere, pompă, scară telescopică, etc);
- Organizarea a 4 exerciții de simulare comune (cu 35 de voluntari);
- Organizarea unui curs de formare profesională certificat pentru doi voluntari din Zerind;
- Organizarea unei instruirii pentru pompieri voluntari (20 participanți) și unul avansat (5 participanți) în Újkígyós;
- Organizarea a 2 ateliere de lucru comune pentru o mai bună colaborare, pentru minimum 15 actori relevanți din zona de frontieră Zerind -Újkígyós;
- Elaborarea unui plan comun pentru prevenirea și diminuarea riscurilor în vederea unei abordări unitare a riscurilor în 12 localități din ambele părți ale graniței;
- Organizarea de campanii de conștientizare a populației locale- „Rescue Day” în Zerind și Újkígyós pentru minimum 200 de persoane/eveniment (simularea de exerciții de salvare, activități educaționale, prezentarea echipelor de intervenție și a activităților acestora populației locale).

Astfel 14.474 persoane din zona Zerind și 13.680 persoane din zona Újkígyós beneficiază de servicii de intervenții de urgență mai bine echipate. Pompierii din zonă au un plan comun de prevenire și diminuare a riscurilor și își cresc nivelul de pregătire prin participarea la sesiuni de instruire și exerciții de simulare comune. Toate acestea contribuie la creșterea calității sistemului de abordare a riscurilor și managementul dezastrelor în aria transfrontalieră. Prin proiectul ROHU-54, 28.154 de locuitori din aria eligibilă beneficiază de o protecție sporită în cazul situațiilor de urgență.

Proiectul ROHU-48 (finalizat) a raportat un impact indirect/pozitiv asupra mediului prin implementarea unor activități care au ca scop dezvoltarea serviciilor de intervenție, creșterea nivelului de pregătirea a personalului implicat, creșterea gradului de conștientizare în rândul populației cu privire la prevenirea riscurilor și reacția la dezastre, schimburi de experiență.

Prin proiectul ROHU-48, 37.909 de persoane sunt mai bine protejate de servicii îmbunătățite de intervenție în caz de urgență.

În cadrul Axei Prioritare „Axei Prioritare 1 **Protejarea în comun și utilizarea eficientă a valorilor comune și resurselor**” au fost finalizate 2 proiecte: ROHU-29, și ROHU-62.

Proiectul ROHU-29 (finalizat) a raportat un impact pozitiv asupra mediului prin implementarea unor activități care vizează conservarea și protejarea ecosistemelor amenințate de lipsa apei termale și a apei dulci din zona transfrontalieră și a roșioarei de Peța și a lotusului termal. Proiectul urmărește investigarea condițiilor hidrogeologice naturale a căror exploatare nesustenabilă, a determinat secarea izvoarelor termale/de apă din rezervațiile naturale „Băile 1 Mai (județul Bihor, RO)” și „Pocsaji-kapu (județul Hajdú-Bihar)”, pentru a stabili condițiile și criteriile necesare revitalizării acestora. Prin activitățile întreprinse o suprafață de 656 hectare au o stare de conservare mai bună.

Activități implementate:

- Dezvoltarea Centrului Metropolitan pentru Dezvoltare Geotermală, situat în Oradea;
- Renovarea bazinului din campusul Universității din Oradea, utilizat pentru relocarea speciei de nufăr Nymphaea Lotus Thermalis;
- Organizarea unui eveniment Open Day pentru aprox. 200 de persoane care pot vizita aria protejată;
- Crearea unui studiu - conceptul dezvoltării ecoturismului în zonă, trasee de ciclism, trasee tematice, plan de interpretare a naturii, plan de marketing și 1 studiu bacteriologic;
- Achiziționarea de echipamente de laborator de biologie și chimie pentru creșterea nufărului în

condiții de laborator;

- Activități de promovare a ariei protejate în Băile 1 Mai (RO) și a speciilor de nuferi;
- Crearea și organizarea unei campanii de curățare a pâraurilor Petea și Hidișel (RO), parte a unei strategii fără gunoi, pentru îmbunătățirea stării de conservare a habitatului pentru speciile de floră și faună de interes conservator;
- Evaluarea habitatului acvatic Tövises-meder din rezervația naturală „Pocsaji-kapu” a Ungariei, prin elaborarea unui studiu paleobotanic în situl de cercetare Natura 2000 și activități de cercetare pentru habitatul din Băile 1 Mai, care implică analize și studii ale izvoare care trebuie restaurate.

Proiectul ROHU-62 (finalizat) a raportat un impact pozitiv asupra mediului prin implementarea unor activități legate de activități de îmbunătățire a infrastructurii eco-turistice, protecția mediului și conservarea biodiversității, revitalizarea florei și faunei.

Proiectul își propune să promoveze zona transfrontalieră ca destinație turistică (eco) atractivă și să organizeze activități comune privind protecția mediului și conservarea biodiversității.

Activități implementate:

- Revitalizarea vechii albie a râului Someș, cunoscută sub numele de „lacul Odoreu”, dezvoltarea unei zone de agrement, recuperarea și conservarea vegetației și faunei acvatice existente (32,99 ha de teren) BP;
- Dotarea cu echipamente (mobiliu ecologic, set de prelevare de apă, diorama, GPS, telescop și set binocular – pentru centrul de informare, biciclete, pneumatice și hidrobiciclete) BP;
- Reabilitarea lacului din Csenger (proiectarea puțurilor pentru asigurarea alimentării cu apă, creșterea spațiului de locuit al animalelor de apă). Suprafața zonei: 2,14 ha.-PP2;
- Dotarea cu echipamente pentru lacul revitalizat –PP2;
- Dezvoltarea unui traseu tematic de cicloturism –BP;
- Organizarea unor evenimente de promovare a valorilor naturale cu diferite ocazii;
- Elaborarea unui film promoțional - PP3.

Suprafața ariei habitatelor care au beneficiat de sprijin în vederea atingerii unui status mai bun de conservare la nivelul proiectului” atins în cadrul proiectului este 450 hectare.

În cadrul ”Axei Prioritare 2 **Îmbunătățirea mobilității transfrontaliere durabile și eliminarea blocajelor**” a fost finalizat **proiectul ROHU-390** care a raportat un impact pozitiv asupra mediului prin modernizarea rețelelor de transport public la nivelul poliilor urbani transfrontalieri Oradea și Debrecen și de asemenea, să modernizeze serviciile de transport public la nivelul orașelor transfrontaliere Oradea și Debrecen. Partenerii au stabilit o abordare transfrontalieră integrată care combină măsuri politice specifice și investiții, cum ar fi elaborarea de studii și planuri; achiziționarea de noi autobuze cu emisii reduse de carbon, facilitând accesul beneficiarilor de transport public la aceste servicii prin extinderea sistemelor inteligente de transport, contribuind astfel la reducerea congestiei și a accidentelor pe coridoarele de transport urbane și metropolitane.

Activități implementate:

- au fost achiziționate 7 autobuze noi cu un nivel redus de emisii de CO₂ (6 autobuze Euro 6 și 1 autobuz hibrid care vor fi utilizate de către Compania de Transport Public Local Oradea pe 7 linii de autobuz;
- au fost achiziționate a 2 autobuze midi și 2 autobuze suburbane Euro 6 de către compania de transport Debrecen pe 4 linii de autobuz;
- Dezvoltarea unui sistem automat de localizare a vehiculelor și de informare a pasagerilor la nivelul orașului Oradea;
- Modernizarea a 3 stații de transport public din orașul Debrecen prin achiziționarea de panouri informative în timp real, distribuitoare automate de bilete;
- Dezvoltarea unui planificator de rute de transport public transfrontalier (aplicație mobilă) de către partenerul Transregio;

- Elaborarea unui Studiu al fluxului de trafic de pasageri asupra rețelei de transport public și stabilirea unui Sondaj de origine-destinație la nivelul orașului Oradea;
- Elaborarea unui Plan de dezvoltare a transportului public la nivelul rețelei de transport public operat de OTL;
- Elaborarea unui Studiu tehnic pentru îmbunătățirea sistemului de e-ticketing pentru rețeaua de transport public Debrecen;
- 2 evenimente - campania Săptămânii Europene a Mobilității în Oradea și Debrecen.

Proiectul are o influență pozitivă asupra calității aerului prin faptul că cei doi operatori de transport din cele două orașe (Oradea și Debrecen), au achiziționat 11 autobuze EURO6 cu un nivel redus de emisii de CO2.

În cadrul proiectului au fost dezvoltate/îmbunătățite 16 servicii de transport public (11 în Oradea și 5 în Debrecen).

Pentru proiectele finanțate în cadrul "Axei Prioritare 6 **Promovarea cooperării transfrontaliere între instituții și cetățeni**" și în cadrul "Axei Prioritare 3 **Îmbunătățirea ocupării forței de muncă și promovarea mobilității forței de muncă transfrontaliere**" nu sunt relevante pentru niciunul dintre indicatorii de mediu în conformitate cu anexa Indicatori de mediu ai Programului din pachetul de depunere al Aplicațiilor, iar la nivelul anului 2021 s-au finalizat 4 proiecte, trei în cazul AP 6 (ROHU-285, ROHU-202 și ROHU-281) și un proiect în cadrul AP 3 ROHU-399.

În cadrul "Axei Prioritare 4 **Îmbunătățirea serviciilor de îngrijire a sănătății**" au fost finalizate 5 proiecte: ROHU-396, ROHU-397, ROHU-401, ROHU-407 și ROHU-386.

Proiectul ROHU-397 (finalizat) a raportat măsuri indirecte/pozitive de protecție a mediului prin implementarea unor activități:

- dotarea cu echipamente a 4 secții din Spitalul Clinic Municipal de Urgență Timișoara;
- dotarea cu echipamente a 2 secții ale Universitatea din Szeged;
- crearea unui consiliu medical comun de diagnostic și proceduri de tratament pentru cancerul de col uterin / colo-rectal, dezvoltarea a 2 protocoale medicale privind screening-ul, diagnosticul și tratamentul cancerelor de col uterin și colo-rectal;
- Organizarea unor ateliere de lucru pentru îmbunătăți competențelor în screening-ul, diagnosticul și tratamentul cancerelor colo-rectale și cervicale;
- Activități de conștientizare și publicații pentru informarea publicului larg despre un stil de viață sănătos și prevenirea cancerului de col uterin și colon;
- Activități de screening gratuite pentru cancerul colo-rectal și cancerul de col uterin pentru populația din județul Timiș și Csongrád-Csanád.

Prin proiectul ROHU 397, cadrele medicale din județele Csongrád-Csanád și Timiș au dobândit competențe îmbunătățite în screening, diagnostic și tratamentul cancerelor colo-rectale și de col uterin. Dezvoltarea infrastructurii medicale pentru prevenirea, diagnosticarea și tratamentul cancerului de col uterin și colo-rectal în cele 3 instituții medicale din Timiș-Csongrád-Csanád și accesul populației din zona la informații și la servicii medicale de calitate.

Prin proiectul ROHU-397, un număr de 1.177.740 persoane beneficiază de servicii îmbunătățite de îngrijire a sănătății și un număr de 7 departamente de îngrijire a sănătății sunt mai eficiente folosind echipamente modernizate.

Proiectul ROHU-396 (finalizat) a raportat măsuri indirecte/pozitive de protecție asupra mediului prin implementarea unor activități care urmăresc îmbunătățirea infrastructurii de asistență medicală pentru prevenirea, diagnosticarea și tratamentul bolilor cardiovasculare și vasculare periferice la 2 instituții de îngrijire a sănătății din zona Timiș-Bekes și îmbunătățirea accesului populației din zona la informații pentru prevenirea, diagnosticarea și tratamentul bolilor cardiovasculare și vasculare periferice.

Activități implementate:

-Dotarea cu echipamente medicale a 3 secții ale Spitalului Clinic Municipal de Urgență Timișoara

-Dotarea cu echipamente medicale 3 secții ale Spitalului Central Județean Békés;

-Organizarea de ateliere de lucru comune pentru cadre medicale, forumuri de conștientizare, examinări cardiologice gratuite;

-Elaborarea a 2 protocoale medicale care încorporează proceduri inovatoare și complexe de screening, diagnostic și tratament în bolile cardiovasculare și periferice

-Elaborarea și distribuirea a 2 broșuri (5000 buc.) care oferă informații despre rolul alimentelor și exercițiului fizic în prevenirea bolilor cardiovasculare și vasculare periferice.

Prin proiectul ROHU - 396, un număr de 1.090.826 de persoane vor beneficia de servicii îmbunătățite de îngrijire a sănătății, iar 6 departamente de îngrijire a sănătății vor fi mai eficiente, folosind echipamente modernizate achiziționate prin proiect.

Proiectul ROHU-401 (finalizat) a raportat un impact neutru asupra mediului, având ca scop îmbunătățirea serviciilor de îngrijire a sănătății din cele trei județe prin achiziționarea și instalarea de echipamente medicale moderne și de asemenea, prin prevenirea și diagnosticarea bolilor cu frecvență ridicată în zona eligibilă, cu o atenție specială pentru grupurile defavorizate.

Activități implementate:

-dotarea cu echipamente a 3 secții medicale în cadrul Institutului de Boli Cardiovasculare Timișoara (2 camere de Chirurgie Cardiovasculară, Cardiologie și Sterilizare);

-dotarea cu echipamente a 2 secții de asistență medicală (Chirurgie ginecologică și terapie intensivă) și a 10 saloane pentru pacienții din cadrul Spitalului Județean de Urgență din Oradea;

-dotarea a 2 secții de asistență medicală (Obstetrică – Ginecologie, Cardiologie și chirurgie cardiacă) din cadrul Universității din Debrecen;

-organizarea de campanii pentru activități de screening, organizarea unei campanii constând în consultări gratuite pentru persoane dezavantajate organizarea unor schimburi de experiență între cadrele medicale;

Prin proiectul ROHU-401, serviciile medicale cardiovasculare și ginecologice, preventive și curative, din județele Timiș, Bihor și Hajdu-Bihar sunt îmbunătățite. Grupurile defavorizate au un acces mai bun la infrastructura de sănătate. De asemenea, capacitatea departamentelor de chirurgie cardiovasculară pentru adulți din județul Timiș crește și se îmbunătățește, precum și cea de chirurgie ginecologică și terapie intensivă pentru femei din județul Bihor.

Prin proiectul ROHU - 401, un număr de 1.600.391 de persoane beneficiază de servicii îmbunătățite de îngrijire a sănătății și 7 departamente de îngrijire a sănătății sunt mai eficiente folosind echipamente moderne achiziționate prin proiect.

Proiectul ROHU-386 (finalizat) a raportat măsuri indirecte/pozitive de protecție asupra mediului prin implementarea unor activități care urmăresc dezvoltarea sistem de servicii de sănătate interconectat între spitalele din județul Oradea și Békés și creșterea calității serviciilor, reducerea timpului de spitalizare, reducerea timpului pentru diagnostic și tratament precis / adecvat, creând astfel un impact pozitiv major la nivelul orașului Oradea și județul Békés.

Activități implementate:

- 2 sisteme de telemedicină (componente hardware și software), câte unul pentru fiecare partener, care vor fi interconectate;

-20 de echipamente medicale: 1 aparat de rezonanță magnetică (RMN), 3 ultrasunete, 5 monitoare de înaltă performanță, 5 dispozitive de ventilație mecanică de înaltă performanță, 2 dispozitive digitale pentru radiografie, 1 sistem de transport sub vid pentru probe de laborator și medicinale, 1 Turn complet 3D / Full HD pentru chirurgie endoscopică laparoscopia pentru BP și 1 aparat digital RTG direct, 1 stație de lucru digitală directă pentru PP2.

-Organizarea de stagii în vederea transferului de know-how între personalul medical al partenerilor.

Echipamentele sunt destinate dotării celor 6 departamente de îngrijire a sănătății iar un număr de 180.000 de persoane vor beneficia de servicii îmbunătățite de îngrijire a sănătății.

Proiectul ROHU-407 (finalizat) a raportat un impact neutru asupra mediului, având ca scop

Îmbunătățirea dezvoltarea serviciilor de asistență medicală comunitară transfrontaliere în cadrul centrului de permanență medicală din Arduș și a practicilor de îngrijire primară din Napkor, care să răspundă în mod optim nevoilor populației de intervenție de urgență, prevenire, identificare timpurie și tratament eficient prin dotarea cu echipamente corespunzătoare și prin dezvoltarea competențelor și abilităților personalului medical.

Activități implementate:

- Renovarea și echiparea a centrului de permanență medicală din Arduș;
- Dotarea cu echipamente a 2 cabinete de medicina primară de la Napkor;
- Organizarea unui curs interactiv de 2 zile axat pe resuscitarea cardio-respiratorie, adaptat nevoilor specifice de instruire ale personalului medical din unitățile de asistență medicală primară;
- Organizarea unor cursuri de pregătire profesională specializată de 2 zile privind gestionarea leziunilor vasculare în hipertensiune adaptate nevoilor specifice de instruire ale personalului medical din unitățile de asistență medicală primară;
- Dezvoltarea unor ghiduri armonizate de bune practici în resuscitare, la nivelul furnizorilor de asistență medicală primară;
- Elaborarea unor ghiduri armonizate de bune practici în gestionarea bolilor sistemului circulator, la nivelul furnizorilor de asistență medicală primară.

Prin proiectul ROHU - 407, un număr de 29.199 de persoane beneficiază de servicii medicale îmbunătățite și 3 departamente medicale sunt mai eficiente folosind echipamente moderne achiziționate prin proiect.